

2025-09-18

Jämställdhetsmyndigheten

info@jamstalldhetsmyndigheten.se

Diarienummer: 25/00704

Skolverket

remiss.oversynkomvux@skolverket.se

Diarienummer 2025:1994

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS SVAR PÅ REMISS AVSEENDE FÖRSLAG TILL KURSPLANER I KOMMUNAL VUXENUTBILDNING I SVENSKA FÖR IN- VANDRARE

Sammanfattning

- Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslaget om nya kursplaner. Ökad kvalitet, ökad likvärdighet och bättre möjligheter till individanpassning kan bidra till utrikes födda kvinnors förutsättningar att integreras i samhället och på arbetsmarknaden och bidra till flera av jämställdhetspolitikens delmål.
- Vi menar att det behöver göras adekvata jämställdhetsanalyser av hur kvinnor och män i målgruppen påverkas av förändringar av kursplanerna. Detta kräver könsuppdelad statistik vilket saknas i remissen.

Synpunkter enligt utredningens disposition

Jämställdhetsmyndigheten ställer sig positiv till förslaget om nya kursplaner. Om förslaget leder till ökad likvärdighet, ökad kvalitet och ökad individanpassning, kan det bidra till ökad jämställdhet för målgruppen. Att utrikes födda kvinnor får bättre förutsättningar att integreras i samhället och på arbetsmarknaden är viktigt för flera av jämställdhetspolitikens delmål, som jämställd utbildning och ekonomisk jämställdhet, men även övriga delmål.

Konsekvenser för jämställdheten

Jämställdhetsanalysen av förslaget behöver utvecklas. I Skolverkets konsekvensutredning av förslaget berörs enbart jämställdhetsperspektivet i undervisningen. Vid sidan av detta bör analyser göras av hur kvinnor och män i målgruppen påverkas av förändringar av kursplanerna. Detta behöver också följas upp över tid.

Det svenska språket är en viktig förutsättning för att komma in i samhälle och arbetsliv. Grunden för invandrade personer läggs ofta i kommunal vuxenutbildning (sfi). Skolinspektionen har konstaterat att bristande individanpassning och att elevgruppen är heterogen utgör utmaningar. Vidare har kvaliteten konstaterats variera

stort mellan olika verksamheter och alla elever ges inte tillräckligt goda möjligheter att lära sig och utveckla svenska som andraspråk¹.

Det finns skillnader på gruppnivå mellan kvinnor och män i målgruppen. Exempelvis har utrikes födda kvinnor som grupp lägre utbildningsnivå än utrikes födda män, och svagare anknytning till arbetsmarknaden. Kvinnor tar generellt större ansvar för obetalt hem- och omsorgsarbete än vad män gör².

Att utrikes födda kvinnor får bättre förutsättningar att komma in i samhället och på arbetsmarknaden är viktigt för flera av jämställdhetspolitikens delmål, som jämställd utbildning och ekonomisk jämställdhet, men även övriga delmål. En ökad kvalitet, större likvärdighet över landet och bättre stöd för individanpassning av utbildningen borde ha potential att bidra till jämställdhet för målgruppen. Att även domänera samhälls-, studie- och arbetsliv i de nya kursplanerna föreslås ingå även i kurs A och B, och inte som tidigare först i kurserna C och D, kan också bidra till ökad jämställdhet, om det i högre grad än tidigare bidrar till att stärka kvinnors förutsättningar att verka i samhället och på arbetsmarknaden. För att avgöra om så är fallet, krävs en jämställdhetsanalys som bygger på könsuppdelad statistik vilket saknas i konsekvensutredningen.

För Jämställdhetsmyndigheten

Annika Karlsson Hillve
Avdelningschef

Johanna Sjons
Utredare

I ärendets slutliga handläggning har enhetschef Bosse Parbring deltagit.

¹ Undervisning inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Att lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Skolinspektionen 2023.

² Mellan tillit och misstro. Utrikes födda kvinnor om sina behov och hinder i relation till arbetsmarknads-etablering. Jämställdheten 2023:5